

DUHOVNO ZIVLJENJE

IZHAJA MESEČNO
Urednik: HLADNIK JANEZ
NAROČNINA LETNO DVA PESA

BIRMA

bo 15. maja na Paternalu (Av. del Campo 1653).
Priglasite čimpreje otroke pri gospodu Hladniku.

V BERISSU

bo maša 27. marca 1938 ob 11. uri. — Molitve
popoldne ob 4. uri. Povbaljeni ste od blizu in
daleč. Iz Capitala bo vožnja stala tja in nazaj \$ 2.
Priglasite se...

Popoldanska služba božja

bo za naprej ob 4. uri popoldne.

CERKVENI VESTNIK

- 6. marca maša na Saavedri za Nežo Sever.
Molitve na Paternalu.
- 13. marca maša na Avellanedi za Rastico Kandus.
Molitve na Avellanedi.
- 20. marca maša na Paternalu za Maksa Ukmar
Molitve na Paternalu.
- 28. marca maša in molitve v Berissu.
Maša bo za Matija Premzla.

LA VIDA ESPIRITUAL

CONDARCO 454

Buenos Aires

—U. T. 63 (Volta) 2435—

M A R C

1 9 3 8

Hladnik Janez, slovenski kaplan, (Padre esloveno), stanuje v ulici Condarco 545. Doma je v torek, četrtek in soboto popoldne in zvečer.

Prilika za spoved je ob nedeljah do 9 ure pri Sv. Antonu, kot doslej.

Telefon 63-2435

Opozorite vse znance na spremembo. Sprememba se je izvršila zadnjo minuto.

15. MAJA BO NA PATERNALU SVETA BIRMA. Prosim starše in botre, da priglasite čimpreje otroke, in tudi velike, da ne bodo ostali brez zakramenta Sv. Duha, kateri je danes še bolj potreben ker je nevarnost zelo velika, da se zgubi vera in je prav sv. birma zakrament, ki človeka v veri potrdi.

Starost za birmo tu ni predpisana. Lahko se birmajo tudi prav mali otroci. Potrebuje le krstni list. Otroci čez sedem let morajo iti preje k spovedi in sv. Obhajilu.

Na razpolago imam nekaj knjižic o sv. birmi.

Prosim, da se potrudite vsi dobro misleči, da se ta lepa svečanost čim lepše pripravi in vam jo priporočam v molitev.

Nedelje v aprilu in maju bodo namenjene pripravi na sv. birmo in prosim da takrat prihajajo k puoku.

Za sedaj najprej prosim, da mi pri glasite otroke, nadaljna navodila se bodo dala osebno in v naslednjem Duhovnem Življenjem.

V BERISSO GREMO 27. MARCA.

Maša bo ob 11. uri. Peli bodo pevci iz Avellanede. Popoldne ob 4. uri bodo molitve.

Od 8. ure dalje bo tudi prilika za spoved. Prosim, da nikar ne zanemarijte svoje velikonočne dolžnosti. Izrabite to priliko.

Povabljeni ste v Berisso tudi drugi. Iz mesta bomo šli skupno z omnibusom. Cena bo tja in nazaj 2\$, iz Constituciona ali iz Avellanedskega mostu. Prosim, da se preje priglasite.

VELIKONOČNO SPOVED opravite kmalu!! Ni dovolj, da ima človek vero. Tudi ljubezen do Boga mora imeti resnično. In ravno v sv. Obhajilu, ki nas z Bogom-Odrešenikom veže, se pokaže, če je naša ljubezen do Boga iskrena. Priliko za spoved imate v cerkvi sv. Antona vsako soboto zvečer in v nedeljo do 9. ure. Tudi vse druge dneve med pol 8. in 9. uro dopoldne.

S V E Ž I G R O B O V I

Umrl je Sebastjan Mozetič, krojač znan vsej naši javnosti. Mladega je nenadno odpoklical Gospod. Pokojni je bil vedno v prvih vrstah v vseh dobrih stvareh in je zelo mnogo žrtvoval za prospeh naših organizacij in časopisja. Duh. Življenje ga imenuje med svojimi častnimi naročniki. Zapušča vdovo in malega sinčka. Zelo lep pogreb je pokazal, kako veliko spoštovanje je užival.

V večnost se je nenadno preselil Premzl Matija, doma iz Šent Lovrenca na Ptujskem. Star komaj 35 let. Umrl je na operaciji. Na zadnjem potu so ga spremili mnogi rojaki. Zapušča vdovo in brata tukaj. Maša bo zanj v Berisso 27. marca.

Maks Ukmar je umrl v Córdobi, star 35 let. Maša zanj bo 20. marca na Paternalu.

V Gabrovici na Krasu je umrla 22. januarja t. l. Katarina Bandelj, 98 l. stara. Tukaj zapušča več vnukov, ki žive v San Martinu.

Just Bogatec, doma iz sv. Križa pri Trstu, ni pred mesecem kar nič mislil na večnost, in ni verjel da ga utegnejo poklicati na sodbo. Saj je imel komaj 27 let. Pa je danes že tudi v večnosti. Umrl je na operaciji slepiča.

● D r a g i R o j a k i

1. marca sta minili že dve leti mojega življenja na tej zemlji. Če bi hotel polagati račun o svojem delu, bi mogoč pokazati kaj malo.

Pa to je stvar, o kateri ne gre sodba meni. Menim pa, da sem se potrudil, kar je bilo v moji moči, da bi napravil kaj dobrega.

Našel sem mnoge plemenite rojake, ki so mi, in še šedno izkazujejo ljubeznivost, da me ne oplašijo nevšečnosti, katere mi tudi nekateri radodarno napravljajo.

Velikih zamer si menda doslej še nisem nakopal, in prosim v nadalje, da moje besede in delo dobrohotno presoimate. Zameril sem se bojda ob neki priliki, ker nisem šel pokopat nekega otroka. Bilo je v nedeljo, in jaz nisem imel prav nič svobodnega časa, sicer bi prav iz srca rad uslugo napravil. Baže so močno zamerili... Ko bi človek zvedel pravi čas! Pa so mi javili zadnjo minuto.

Sedaj ob obletnici pa prav lepo prosim, da mi vsi dobri pokažete dobro voljo in mi pomagate v tehle stvareh:

**
*

15. maja bo sveta birma. Zakrament je in sveta stvar. Prosil sem ljubljanskega škofa. Toda prevzvišenemu ni mogoče priti sem. Zato bo opravil sv. birm. tukajšnji škof dr. Antonio Rocca.

Prosim vas, da ne pustite, da bi bile moje prošnje do vas glas glas vpijočega v puščavi. Sedaj je na mestu, da se priredi nekaj lepega, ker bo pred očmi tukajšnjih odličnikov, da se pokažemo res kot vredem narod. Potrudite se vsi, starši in hotri, nunci in nunde, in ne zanemarite otrok, ki sv. birme še nimajo. Če bo ta svečanost pokazala lep uspeh, bo to velikega pomena za našo kolonijo, meni in vam pa v veliko veselje.

**
*

Vsem, ki vam je na roke Berisso toplo priporočam, da gotovo pridete tjakaj 27. marca. Za spoved bo prilika že pol osmi uri dalje. Maša bo pa ob 11. uri. Prosim, da storite vse, kar je v vaši moči, da bo tudi ta slovesnost nekaj primernega.

**
*

SMRT pridno žanje med nami. In kdo ve, če ne pride kmalu ponj. In kdo si ne želi, da bi imel smrt lepo in tudi pogreb dostojen. Tuja zemlja se zgriinja na mrliča. Da bi bridkost trenutka vsaj mila naša pesem lajšala! Zato prosim vse, kateri imate spremeljiva srce, da se zganete in prigrasite, da se zloži zbor, ki bo zapel če mogoče na grobu in pri maši za pokojnega. Naj se o tem razmišlja in ob priliki se skliče sestanek, da se kaj določnega sklene.

O vseh teh stvareh se moremo kaj pogovoriti ob priliki službe božje. Pridite! Ne vstrašite se, dalje ne zgube časa! Tudi ne glejte na to, kaj bo "kdo rekel", marveč mislite na tisto, kaj bo rekel gospod Bog, sodnik našega življenja! Prečitajte vselej cerkveni vestnik.

HLADNIK JANEZ

Kdo si ne bi želel, da sliši našo besedo tudi na radiju. In slišati jo prav naravnost od doma, čez širno morje.

Želeli bi poslušati novice od doma vsak dan. Čez nekaj mesecev se bo to zgodilo, ko bo otvorjena lastna postaja na kratke valove v Beogradu. Za sedaj se moramo zadovoljiti le s prenosom čez Berlin.

Naravnaj aparat na kratke valove in na Berlin. Vselej 14. in zadnjega v mesecu, ob 8. uri zvečer, pa se bo oblasila jugoslovanske himna in naša pesem in naša beseda. Torej 14. in 31. marca, ob 8. uri zvečer. — Berlinski postaji sta dve.

Skozi argentinsko Pampo

Loma Negra: Črni breg, ali črni vrh... Sredi enakolične brezkončne planjave buenosaireske Province, katera sama meri več kot za dve Jugoslaviji, a ima vsega skupaj komaj 4 milijone prebivalcev...

300 km daleč od glavnega mesta komaj sreča oko kaj drugega, kot samo ravnino: žitnico in pašnik... skoro brez truda daje zemlja obilen sad, če... da, če... ga ne vniči kaka bridka usoda. Teh je pa brez konca: suša, toča, kobilice, mrčes... in špeku lanti... Zato je tukaj polje kakor loterija: kdor jo pogodi, dobro; če pa zgreši, potem joj.

Tja doli skozi to širno polje je brzel železni konj. Že davno sem se bil namenil, da pohitim v Loma Negro. Saj doli je tudi naših rojakov na kupu in celo znanci iz domovine so tam.

Pridem v petek, 28. jan., tako sem javil Tonetu Štularju, če moreš pridi na postajo ob pol 3.

Na obzorju se je pojavila temna črta. Nizka brda, komaj do 70 m visoka, so nam vstajala gola nasproti. Pa sem mislil, da bo Loma Negra prijazno gričevje, polno zelenega drevja...

Ni črno, rjavo je, tako sem videl, in kdo ve če je sploh kdaj bilo črno, zakaj osat je videti glavno rastlinje tam okoli.

Pa je bilo črno, tako zgodovina pove; gole kamenite stene, ki so dale kamnolom črnega granitnega kamna, so bile črne, ki so dale kraju to ime. Danes je pa črno vse od grdega dima, ki se noč in dan vali v ogromni množini iz treh tovarniških dimnikov.

Pred 11 leti je le nekaj delavcev vrstalo v kamen, ki je nasipal cesto že leznemu konju. Sicer je pa osat po-

kojno sipal svoje seme po polju na podnožju brda.

Danes je zrastlo obljubljenое naselje tam spodaj. Na dolgo in na široko teko ulice. Hiša ob hiši, vsaka sredi prostranega stavbišča, katero so nekateri spremenili v prijeten vrt, drugim pa zanemarjeno leži... pač živa priča pridnosti ali zanikernosti hišnih stanovalcev.

Lične, pritlične hišice, zgrajene po načrtu in okusu njihovih stanovalcev, so last tovarne.

No, vsega tega nisem še vedel tedaj, ko sem izstopil v Olavarriji iz vlaka in vprašujoče motril, če zapičim kak znan obraz. Če bom Toneta še prepoznal? Deset let je že minilo celih, ko sva se videla, in niti tedaj ne mnogokrat. Tone je medtem prebranal že na vse kraje to deželo in mu je nedvomno življenje že popisalo čelo z novimi znamenji, ki obraz včasih kaj temeljito predelajo.

In če mojega pisanja ni dobil? In če priti ni mogel?

Ko sem tako ugibal, slišujem za seboj glas: Bog živi, gospod Janez!

Tu je zmota pač nemogoča. Obrnil sem se in stal je pred menoj Tone Štularjev. Pravi Tone, ni se veliko spremenil, toda deset let je pa že zaoralo nekaj brazd v njegov obra.

Bog te živi, Tone. Že vidim, da sem danes s pravo nogo vstal. Dobro srečo imam.

Tukaj vam pa predstavim svojo ženo, Malko Žlemlbergerjevo.

Tukaj pa...

I, saj te poznam. Štularjeva Mima... Seveda. Saj je že tudi pet let, odkar sem te zadnjič videl.

In Stankota še poznate?

Saj res, glej ga no. Takrat si bil še mal knofek, komaj prvo leto v šoli. Sedaj pa Amerikanec.

Jaz sem pa Vukšinič Jože iz Svržak, se je predstavil še eden.

Torej: dobrodošli med nami, tako so me pozdravili in smo sedli v auto.

Ste ga najeli?

Kaj mislite, da smo kar tako. Saj je naš ta konjiček, se je pohvalil Jožič. Sedaj pa tudi vaš! In smo se naložili, si malo ogledali Olavarrijo, ki je bližnja železniška postaja, mesto kakih 25000 ljudi. Postavlja se z lepimi trgi, dičnim parkom in celo svojo "reko" ima in kopališče.

Loma Negra je 14 km daleč. Cesta tako, kot jo je Bog ustvaril in kot so jo utrla kolesa. Tako je šlo, da se je vse kadilo. Malo smo se tudi prereševali, pa to je le za to, da človek lažje je.

V Lomi Negri so nas že čakali.

Pezdirčevi, Mežnaršičevi, Žlogarjevi... pa tudi kak tak je vmes, ki se je srečanja z mano bal... Uh, takale črna suknja nekatere strašno bode. — Malo preveč spominja na — smrt! Pa tudi na dom, na ženo, doma pozabljenost in otroke lačne in raztrgane.... Vest vzbuja taka suknja, zato je nekaterim neljuba... ato se je en tak hitro umaknil pred mojim korakom, in se za zaprta vrata skril in skozi zaprto okno oprezoval, če je... "nevarnost" že minila...

Sedaj pa k "mami"

Da, k mami. To je mama Žlembergerjeva, ki je "mama" vsem v Lomi Negri. Ne le Slovencem, temveč tudi drugim. Noben je drugače ne imenuje in vsi zanjo vedo in vsi jo cenijo in spoštujejo. In ta naslov mama tudi zasluži, ker je devet otrok lepo odgojila, to se pravi: niso še vsi veliki. — Saj Janezek je še prav kratek, Mička

pa še manjša... pa so pridni vsi in zato pač lepo spričevalo, svoji mami.

Tam, čisto na kraju naselbine stoji njihov stan. Prostran vrt! Lahko bi bil polen zrelega krompirja, pese in vsakojake koristne zeli in lepega eventja. Pa je prišel "bičo moro" — črni hrošč —, malo bitje, ki so ga pa tako velika usta, da je požrl za več prašičev. Kar opustošen je ostal za njim vrt... Golazen ti grda! In je vse zastonj, ker če enega pobiješ, jih še brez števila ostane... In nečedna stvar ta, ravno tisto mu je šlo najbolj v slast, kar tudi prascem najbolj prav pride in tako je ta golazen spravila mamo kar v veliko zadrego, kako vzdržati svinjske živali.

Tam zadaj za hišo je pa tekališče za svinje, za race, za kokoši. Vsega je v dvoriščni družini, kateri seveda predsedujeta petelin in pes...

Čudna stvar, bo mislil kdo. Kako pa to, da je najprej videl one "nečedne" živali. Kje so pa ljudje.

Kako ne bi vzbudilo moje pozornosti idilično življenje kmetskega dvorišča, kakor ga vidiš na krškem polju

No, tisto pa res ne. Celega? Tisto je za nedeljo!

Da, da. V nedeljo bomo pa kar celega na ražnju spekli. Zakaj pa ne bi tudi mi malo piknika napravili. In vse naše bomo povabili, tako je razložil Tone.

Takale je žitna shramba v Argentini. — V skupini: Mežnaršič, Adamič in Vukšinič.

NA ARGENTINSKI KMETIJI

Ura je tekla. Mama je še poslala spat otročji drobiž, tudi njene vnučke so že odnesli... Tako sem imel spet po dolgem času priliko opazovati idilo slovenskega kmečkega doma, kako je zvečer.

Lepo. Vsak ima svojo posteljico in postelj. Kje bo pa moja? mi je vstalo vprašanje. Saj ni tu nobenega pravega hotela. Le mize imajo za lačne in še več za žejne... toda pod mizo ne bi rad spal!

Tudi ne bo treba. Bomo že našli po steljo, tako je pojasnil Tone.

Kar v njegovo "vilo sva stopila in sva lahko smršala, kakor naju je bila volja. Le da je bila noč kaj na kratko, kajti tako smo imeli dogovorjeno, da prihodnje jutro že za rana pohitimo v kampo.

Ob 4. uri že, tako smo nakanili in tako smo tudi napravili.

Tone je imel kmalu mate gotov, Mežnaršičeva Barica je pa še kofeta na Ga vidite "čimanga"? To je sveta

lila. In smo sedli v auto: Jožič Vukšinič, Pepič Mežnaršič in jaz.

Polagoma je začela vstajati zora, ki je dvignila zajca, da nam je pot pretekla in zbudila "čimanga", ki je zložno plaval nad nemo poljano, kot bučen opazovalec,

Na sliki so: Ciril Žlemberger z ženo in otroci, Mežnaršič in žena, Golobič, Pucelj, Pack, bajuk, Jože Vukšinič, mama, hči Ida, Bajuk Marko z Micko. Vzadaj: Malka Štularcova, Nevenka Mežnaršič, Mima, spredaj Štular Tone in Janezek Ž.

žival. Pravijo, da so te ptice za časa osvobodilnih bojev izdale pretečo nevarnost in v spomin in zahvalo tega je čimango privilegirana ptica, ki je nihče ne sme ubiti.

In srake, ali so tudi privilegirane? mi je vstalo vprašanje, ko sem opazil, kako je potegnila svoj grdi rep mimo nas. Te živali pa res ni treba nikoder iskati. Je kot golazen ali postopači. Povsod jih najdeš.

Vrabce pravijo, da so pa iz Europe pripeljali. In brez carine so prišli. — Pravijo, da jih je nekdo celo ladjo pripeljal. Pa so od njega davek zahtevali. On je pa rekel, naj si ga kar od ptičev iztirjajo. In je spustil vrabce. In še danes jih love, pa jih je vseeno vedno več.

Tako smo drvelj skozi polje. Cesta ni poznala ne tlaka ne gramoza. Kadar je dež, takrat niti ganiti ni mogoče. V času take suše kot je letos, pa gre kar dobro. Samo ko bi ne bilo

tolikega prahu! Daleč in daleč ne vidiš nobenega človeka in človeškega bivališča. Samo žične ograje, ki prepletajo polje, sempatja kaka čreda govedi ali konj, ali voz natovorjen z vrečami, ki počiva s svojo vprego. Kar deset ali še več konj so zapregli v čudni stvor, čigar kolesa so čez dva metra visoka.

Samotna stoji okrepevalnica, kjer lahko dobiš kar rabiš za človeka in za auto. Stopiš v tak almaecén. Konjska sedla, jermeni, biči, salame, coklje, vsega visi v izobilju od stropa ob stenih zaloga jedi in pijače tam v kotu pa oglje in drva. Polje nima drugega kuriva kot slamo in posušene kravjčke. Na taki žerjavici pečen prigrizek pa najbrž ne gre vsakemu najboljše v slast...

In čudno. Kako je to, da ni nikjer videti nobene ženske. Niti na cesti, niti v gostilni, ne v trgovini?

So gosposke tukajšnje ženske. Zunaj v polju jih je kaj malo. Živijo le v mestih. Le kaka revna družina si ne more tega razkošja privoščiti in živijo v kolibah sredi polja, v siromašnih podrtijah iz blata... Poštene hiše, ki bi bilo človeku zdravo prebivališče, kar nikjer ne vidiš. Gospodarski prostori na čakri so seveda last tistega, ki je gospodar polja. Ta pa živi daleč proč in od svojega polja le najemnino vleče, zato ga pa tudi za poslopje ni nič skrb. Najemnik sam pa spet noče trošiti denarja za popraviljanje stavbe, v kateri letos je, drugo leto pa bo že kdo ve kje. Zato seveda tukajšnjo podeželje ne pozna nikake vaške idile, kot jih je polna naša domovina.

In tamle, glej! Kak pa mu je?

Auto stoji. Poglejmo!

Nafta mu je pošla. Stvar je kar hitro gotova.

Taka je tukaj navada. Če te vidi da z autom na cesti stojiš, vsak se ustavi,

voljan da ti pomaga. Taka je navada in je res občudovanja vredna uslužnost s katero si pomorejo eden drugemu.

150 km je bila dolga naša pot. Nazadnje smo le obstali pred siromašno podrtijo, ravno tedaj, ko je upravitelj pripeljal domov velik voz z vrečami natovorjen.

Gledal me je, gledal, Lojze Adamič. Seveda me ni spoznal, zakaj 'gospoda' sem v Lom iNegri pustil, to pa je kar vedel, da moram biti nekak "Janez".

Takole vidite, sem se sedaj za kmeta napravil, kar cel teden sem tu v "koseči". Mi trije in upravnik si bomo delili vsak na polovico pridelka. Pa ni, ni... Suša je strašno škodo naredila. Pa tudi razna golazen. Pol manj bo kot lani. Cene so pa letos znatno boljše, tako bo vsaj zguba krita. 600 ha imamo sveta. Ne rečem, pogledjte tamle: lep kupček je ona skladovnica žakljev. To je pšenica. Sedaj pobiramo lan in repeo, toda... 20 pesov od ha plačamo gospodarju, ki v Buenos Airesu lepo v miru živi... Ko bi človek ne bil tako s poljem zrastel, saj bi gotovo tega ne delal. Tako pa imam vsaj nekaj pristnega, če grem po polju med zorečim žitom in po sveži brazdi. Drugo je vse umetno, vse ponarejeno... Ino tale "asado" pa menda tudi ne bo ponarejen. Ga bomo kar ugriznili. Kar lep košček si vrežite. — Takale je tukaj pečenka.

Tako sem si malo od blizu ogledal življenje. Pa ni nič tistega, kot je slovenski kmečki dom, sredi sadnega drevja, v senci košate lipe, lepa blesteča bela hiša, z rožami na oknih, z nagelji, ki vise po ganku doli, s ponosnim dimnikom na strehi...

Spet se je sprožila mašina. Vroč dan, ki bi bil neznosen, če bi ne vlekel veter in blažil soparino. Pa grdo smo se potili na povratku.

IN K MAŠI BOMO TUDI ŠLI.....

Da, k maši. Dobro bi to bilo zares, tako so menili vsi. Pa smo se kar odvadili. V Olavarrijo je daleč. Tukaj ni božjega nič. Duhovnika ni tu kar nikoli videti. Za Lomo Negro je vaš prihod nič manj, kot zverinjak za Buenos Aires. Tako so mi razlagali.

Gospodarji tovarne imajo 4 kilometre vstran estancijo. Tam imajo zasilno kapelo. Morda bi pa dovolili mašo. So zelo verni ljudje. Gospa sama je otroke pripravljala na prvo sv. Obhajilo. In tudi birma je bila tam. Prišli so škof iz Azula.

Torej bomo pogledali. Krasno domačijo imajo. Med obilnim drevjem stoje lični dvorci. Lahko stopa ponosno gospod petelin, tako sem ugotovil, ko smo se peljali mimo krasne kurnice.

in "Marija, Mati ljubljena", in še katero, pa bilo bi kar lepo... No, pa ni bilo nič... Kaj hočemo! Sraka ima dolgi rep, pisano ma perje...

Bomo šli v Olavarrijo. In tako smo tudi napravili. Toda malo se nas je spravilo. Daleč je in vožnja stane. In tovarna ne pozna ne praznika, ne nedelje. Noč in dan se vale oblaki dima iz treh dimnikov in pojo stroji svojo enakomerno pesem. Edina sprememba ki jo moreš opaziti, je, kadar veter obrne dim v drugo smer... drugače pa ni ne jutra ne večera, ne dneva, ne noči.

Zares bi bilo treba ostati kaj dalje časa tam okoli, da bi človek kaj božjega, kaj višjega, spet ljudem dal, ki so se samo v kamen zajedli. V Lomi Negri iz kamnja kruh delajo... In so mnogi čisto pozabili na besedo Jezusovo, ki jo je hudobcu takrat pove-

Veliki in mali pri 'mami' na obedu

Gospoda ni bilo doma. Pa sem že prejšnji večer zaprosil za dovoljenje, da bi smel imeti mašo.

Da ni kapela v stanju, da bi se moglo ugoditi, tako so odgovorili.

Vsa Loma Negra se je že veselila, da bo spet enkrat praznik. Štularjeva Mima, od doma že pevka, se je zavzela in vadila pevski zbor. I, no, ne mislite si, da bi šli v tekmo z ljubljanskim "Slaveem". Zapeli bi pa le po naše. Kar "Pred Bogmo pokleknilimo"

Takele so samske hišice. Na sliki stojijo: žlobar Jože, Ciril Žlemberger, Pucelj Lojze Ivan Krzin, Brata Bajuk, Jože in Marko, Golobič Jože, štular Anton, žlogar Janez in g. Hladnik

dal, da človek ne živi samo od kruha, temveč tudi od božje besede...

In kako pa naj? Če pa ni maše, če ni cerkve, če ni gospoda?

Včasih se pa že lahko vzdignete in se potrudite k maši. Vsako nedeljo veže dolžnost gospodo, ki ima svoj avto in svobodo za to. Toda brez božje besede pa tudi vi ne boste obstali do-

bro. In kadar ni mogoče v cerkev, pa si vsaj radio na mašo obrnite. Nekaj je tudi to. Vsaj človek ima bolj pred očmi misel na Boga. Kar mašno knjižico v roke, pa poslušajte in molite. In kako pridigo lahko tudi ujamete.

Tukaj med temi mašinami in med tem kamenjem se mora človek na dušo čisto pozabiti, čenanjo prav posebej ne misli. Prav tako, kot polje ničesar ne obrodi, če ga dež nikoli ne zalije. In če dežja ni, je treba zalivati... Tako bo tudi življenje izgubljeno, če bo brez Boga, brez misli na večnost, brez dobrih del za nebesa. —

Vsaj enkrat na mesec bi lahko stopil vsak k maši. Druge nedelje pa naj moli doma, pa bo že nekaj pred Bogom vredno.

Zakaj človek ne živi samo od kruha, temveč tudi od božje besede, taka je beseda Jezusova, ki je dobro vedel, kaj je povedal.

Tako smo se peljali v nedeljo 30. jan. v Olavarrijo in sem imel tam mašo ob 10. uri

Popoldne smo pa napravili praznik po argentinski modi. Plačal ga je seveda prašiček, ki je najprej plesal na raznjo, potem se je pa pečen smejal... Zvečer so pa seveda imeli enega manj v svinjaku. In če povem še to, da je imel živ 35 kg, in da ni od njega nič drugega ostalo kot kosti, si že lahko mislite, da je moralo biti precej ust okoli njega. Prav dobro smo se imeli. Bil je spet eden tistih praznikov, kateri se pri "mami" praznujejo, kjer se večina naših zbere in je potem pesem lepa, da je v razvedrilo vsem v Loma Negri.

Nobenega društva nimajo doli Slovenci, pa saj ga jim niti ni treba, ker pri "mami" je lokal, ona je predsed-

nica, pri njej je knjižnica in čitalnica, tam je "slovenski dom".

Zelo negotov je bil moj korak, ko sem se v Loma Negro nameril. Pa sem toliko prietnih presenečenj doživel, toliko ljubeznivosti s strani rojakov, da pač ni mogoče, da bi se vsem dovolj zahvalil. Saj sem bil spet kot doma. Po dolgih dveh letih. Tako smo imeli veselje vsi: jaz in oni in bodo med mojimi nepozabnimi spomini vtisi iz Loma Negre in če Bog da, bom še rad kdaj pohitel spet tja doli.

Moja pot me je peljala še dalje. Tudi v Bahiji Blanki sem bil nepričakovano lepo sprejet in bom o tem prihodnjič kaj napisal.

Hladnik Janez

POZDRAV IN ZAHVALO ROJAKOM NA JUGU.

Od 28. jan. do 3. febr. t. l. sem odšel na daljše potovanje na obisk k rojakom v Loma Negro in Bahijo Blanco. Kar utrujen sem že bil te dežele in svojega dela. Med rojaki, med katerimi je sicer nekaj mojih znancev že od prej, a po veliki večini sem jih prvič srečal, sem našel toliko ljubeznivosti, da sem v onih dneh doživel dneve nepričakovanega veselja. Naj se zato zahvalim vsem, ki so mi pokazali svojo ljubeznivost in ki so mi tako zelo šli v vsem na roko tako v Loma Negri, kakor v B. Blanki.

Prijetno presenečenje sem doživel tudi v Mar del Plata. Vrnil sem se domov spet z novo voljo za prihodnost.

Nekatere vtise bom že objavil v Duhovnem Življenju in tudi nekatere slike.

Hladnik Janez

Birma bo...

15. maja bo sveta birma, slišiš Marica? Ali boš šla?

15. maja? Kdaj pa bo to? Saj to je še daleč!

Kaj bo daleč! 10 tednov je še. Štiri nedelje po Veliki noči bo. Kar pripraviti se bo treba in sedaj boš morala iti prositi botro.

Kako pa je to, mama? kadar je birma.

Lepo je, srček moj, tako lepo, da samo tisti ve, ki sam to skusi. Pridejo škof. Doma smo jih hodili čakati in so se pripeljali in so stopili ven iz voza. Potem smo pa škofa pozdravili. Dali smo jim lepega cvetja in so škof z nami šli in so nas v šolo peljali. In tam smo sedli in smo bili čisto tiho, da bi vse slišali, kaj bodo škof povedali.

Kdo pa je škof? Tukaj se reče "obispo", kajne mama?

Da, vidiš. Obispo je po tukajšnjo, po naše pa škof. To je višji duhovnik, ki je postavljen čez vse duhovnike v eni deželi. Bog pa ga vodi, da prav uči nauk Jezusov, nauk Zveličarjev, ki je prišel na zemljo zato, da bi nas ljudi podučil, kako moramo živeti, da bomo v nebesa prišli. In škof so tudi zelo učen mož. Zato smo jih poslušali, kot da smo v nebesih. In so nam povedali takole: Le poslušaj. Še danes nisem pozabila.

Ljubi otroci! Prinesli ste mi tega lepega cvetja. Kako so lepe tele rože! In kako sladko diše. Pa veste, otroci, zakaj ste mi jih poklonili? Vam bom jaz razložil: Vidite otroci, tele rožice ste vi sami. Tale rdeči nageljček si ti, — saj si ti Janezek, in tale si ti, Peterček, in tale ti, Jožek... In tale bela vrtnica si ti Marica, so pokazali mene...

Čudno se vam zdi, kajne otroci? — Kako da bi bili vi rožice? Pa vam bom povedal: Jaz sem škof, vi ste pa moji verniki. To je pa takole: Kot vrtnar goji na svojem vrtu cvetje, ga neguje, zaliva, varuje, tako sem pa jaz dolžan, da vas, dragi otroci, gojim kot lepo cvetje, ki boste nekoč prišli v nebesa, da boste pred Bogom in Marijo na mizi božji kot dehteče cvetje.

—Ali ne bi prišla rada v nebesa ti, Marica?

—Seveda bi rada, tako sem odgovorila.

No, vidiš. To se bo zgodilo, če boš lepo ubogala in spolnila tisto, kar te gospod nunc uči, ki ravno tako uči vas, kot sem jaz gosp. nunc naučil in kot nas Jezus sam uči. In jaz sem danes prišel pogledat, če ste prav podučeni in da vas navdušim zato, da bi se prav lepo potrudili za lepo življenje in vam bom dal sv. birmo, Jezus vam bo pa dal moč, da boste vedno veri zvesti ostali in je nikoli ne zatajili, čeprav vas bo hudobec skušal in vam bo hotel vero vzeti. Prišel sem torej, kot gre vrtnar po vrtu, in zalije cvetje, kadar ni dežja. Dal vam bom zakrament sv. birme, da boste po njem v veri bolj potrjeni in da vas ne bo posušila suša, to se pravi, da ne boste vere izgubili niti tedaj, kadar boste videli na svetu ljudi, ki nimajo vere in se nemara celo norca delajo iz vernih ljudi.

In potem so nam takole govorili: Ti, Janezek, se gotovo veseliš birme, ker ti bo boter kolače kupil, pa nemara še uro, da boš kot velik gospod.

Da glejte otroci, botri so dobri, pa otrokom veliko lepega kupijo. Še več pa da Jezus v duši tistemu, ki sveto birmo lepo sprejme. Ti darovi so:

večja modrost, boljša stanovitnost in pa to, da se svoje vere ne boste nikoli sramovali. Če boste prav lepo pripravljani, potem vam bo Jezus dal toliko svoje milosti, da boste vero lepo ohranili in lepo spravljeni z Bogom tudi umrli. Tedaj vas bo Jezus vzel iz tega zemeljskega vrta, kot vrtnar cvetje odreže, da rože potem postavijo na mizo. Jezus vas bo postavil na božjo mizo, če boste njemu zvesti in potem boste z njim v nebesih živeli srečni za vso večnost.

To cvetje, otroci moji, ste vi, in le dajte da nedolžni in pridni ostanete, da bodo vaše duše lepe in vredne, da pohitite v nebesa, kadar boste umrli.

Srečali boste na svetu ljudi, kateri se iz vere norca delajo. Ljubi otroci, tisti bodo nekoč strašno jokali, tedaj, ko bo življenje na zemlji zanje konec, tedaj, ko bo treba v večnost, za katero se niso oni nič brigali živi. Strah jih bo pred sodbo, ker se za Boga, ki jih je ustvaril in jih tudi sodil bo, niso zmenili in ga tajili in se nemara celo prot njemu borili.

Prosim vas, otroci, da nikoli ne pozabite, da je po smrti treba v večnost. Kdor v tem življenju ni zapovedi spolnjeval, tistega čaka na drugem svetu velika nesreča. Vedite, da umrje le telo, duša pa ne bo umrla!

To in le druge stvari so nam gospod škof povedali in so nam potem dali podobice. Še danes jo hranim.

Kako pa se bo treba za birmo pripraviti, mama?

Najprej moraš imeti botro. Fantki morajo imeti moške botre, deklice pa ženske. Zato sem ti rekla, da boš morala iti prositi teto, da ti bo zavezala birmo.

En trak ti bo zavezala okoli čela potem, ko te bodo škof birmali.

Kako bodo pa škof birmali? Ali me bodo res jako udarili?

Nič se ne boj, srček. Samo roko ti bodo na lice položili in potem te bodo na čelu s svetim oljem mazilili.

Zakaj (pa pravijo ljudje, da škof udarijo?

Tisto ni res, da bi udarili. Le to pomeni, da če bi bilo kdaj treba zaradi vere pretrpeti tudi zaničevanje, če bi bilo za vero treba celo umreti, tedaj ti bo Jezus pomagal, da se ne boš bala niti smrti. Roko denejo škof na lice tako, kot da bi udarili, pa jo čisto na rahlo polože. ato se kar nič ne boj in bodi vesela, da ti bo Jezus pomagal, da vere ne boš izgubila.

Prej kot k birmi boš pa še šla k spovedi in sv. obhajilu.

Koliko pa mora biti otrok velik, da lahko gre k birmi?

Tam pri nas doma je moral imeti sedem let. Tukaj pa lahko nesejo k birmi tudi male otroke. Samo da je krščen, pa lahko neso otroka k birmi. Tisti, ki imajo že sedem polnih let, morajo preje k spovedi, tisti ki so bolj veliko in veliko otrok bo pri birmi.

In škof bodo lepo oblečeni in bodo imeli belo kapo na glavi, katera se imenuje mitra, in še drugih gospodov bo veliko in veliko otrok bo pri birmi. Boš že videla Marica, kako bo lepo!

Prav kmalu moram iti k gospodu po birmanski list, da bodo vedeli zate in da bodo gospod povedali, kako se moraš pripraviti, kaj se moraš naučiti.

Le glej, da boš sedaj prav pridna. Tako ti bo botra mnogo darov dala. Jezus pa ti bo dal darove Sv. Duha, da boš mogla sveto vero ohraniti tudi sredi nevernega sveta.

Otroški Kotiček

Pišejo otroci iz Ljutomera, tisti ki so poslali naši šoli v dar album in svoja lepa pisemca, kar se hrani v slov. šoli na Paternalu. "Duh. življenje" jim je izreklo zahvalo in tole pismo je odgovor otrok, katerim smo poslali več izvodov naše revije.

Uredništvu in upravi "Duh življenja": —

Trará, trará,
pošta peljá...

Tako pojemo v pesmi. Kako radi gledamo sliko, na kateri je naslikano, kar poje pesem. Spominjamo se tistih dni, ko smo prejeli prvo pismo. S kakšnim pričakovanjem smo ga odpirali, kako pobirali z očmi besede. Zvesto smo ga hranili, pa ga prečitali zopet in zopet, četudi smo znali že vso vsebino na pamet.

Pričakovanje prvega pisma smo doživeli, ko smo prejeli vašo pošljko. Od kod smo jo dobili? — Od daleč, daleč jo pošiljajo. — Iz Amerike? — Prav iz Južne Amerike, iz Argentine. Iz glavnega mesta. — Iz Buenos Airesa. —

Kako so se nam svetile oči, kako sončna je bila šolska soba. — Še mislijo na nas.

Za naš skromni spomin nam pošiljajo tako lep dar. — Vsak drugi učenec je prejel izvod, po dva učenca ga bosta menjaje čitala in hranila. V vsakem odmoru smo ime li zvezke na klopi in čitali našo besedo, ki je bila pisana tako daleč, a je tako naša. Govori nam o bratih, ki so zvesti do movini, ki jim je materin jezik najlepša pesem.

Prisrčno se Vam zahvaljujemo za to pošljko in za prvo. — V domovini mislimo na Vas. — V teh mislih smo ustanovili na šoli Izseljenski odsek z željo, da se sezna njamo z izseljenskim vprašanjem in pomagamo izseljencem. — Prisrčno Vas in vse naše rojake v užni Ameriki pozdravljajo učenci in učenke ljutomerske mešč. šole.

V Ljutomeru, 2. novembra 1937.

**
*

Ljubljana, 23. XII. 1937.

Draga naša mladina

Božične dni praznujemo. V teh dneh se v duhu vračate v domovino in z nami praznujete svetonočno hrepenenje in skrivnosti.

Tudi domovina misli v teh dneh še prav posebno na Vas. Učenke I. dekl. mešč. šole A. M. Slomška v Mariboru so nam poslale več božičnih pisem, katere smo razdelili raznim šolam. Razen tega so poslale tudi dar 100.— din, katerega smo namenili za "Mladinski sklad", ki ima namen pomagati izseljenski mladini, da pride za počitnice v domovino. Ko se bo ta znesek povečal, bomo mislili tudi na Vas, da pridete domov.

Gotovo boste plemenitim darovalcem napisali nekaj besed o svojem življenju, kar jih bo zelo razveselilo in jim dalo novih pobud za to lepo delo.

Želim Vam blagoslovljen božič in obilo uspehov v novem letu. — Prisrčno Vas pozdravljamo za Družbo sv. Rafaela

**
*

Maribor, dne 15. XII. 1937.

DRAGI BRATJE IN SESTRE

Gospa učiteljica nam mnogokrat pripoveduje o Vas, ki se borite v tujini za vsakdanji kruh. Tamkaj v Ameriko, tamkaj v Vestfalijo, ste nam izginili in ne doseže vas več naše oko. Pisale smo šolsko nalogo o izseljencih. Čitamo razna berila, izmed katerih je najlepše "Amerikanci". — Oče je z velikim veseljem pričakoval najstarejšega sina iz Amerike, njegovo ženo z otroci. Ves vesel je bil, ko je ugledal po desetih letih svojega ljubelega sina. Prijazno je pozdravil oče snaho in male vnuke.

Toda užalostilo se mu je sree, ko je videl, da mali vnuki govore tuj jezik. S solznimi očmi je dejal sinu: "Moj ljubi sin, zavrgel si torej svoj materin jezik, katerega te je mati učila." Nato je poklical domačega vnuka. Prijel ga je za roko in zavila sta proti gozdu. Nato mu je dejal: "Da le, ti Tonček, poznaš svoj domači, materin jezik." Res je, da tam ni ne slovenskih šol

Maribor, 17. XII., 1937.

DRAGI BRATJE IN SESTRE

Vsako leto se vas prav posebno spominja vaša domovina na izseljenski dan, prvo nedeljo v adventu.

Mnogo vas je v tujini, mnogo slovenske krvi je gnalo hrepenenje po bogastvu daleč v Ameriko. Daleč ste od nas, zato tudi

POGLED NA MARIBOR

in ne knjig. Zato se je v Jugoslaviji v Ljubljani ustanovila "Rafaelova družba", ki ima namen pomagati svojim bratom in sestram v tujini. Tudi me bi srčno radi pomagale Rafaelovi družbi. Ker smo pa še male, smo darovale dinarček za naše brate in sestre.

In kadar boste imeli priliko, pridite in oglejte si naš lep obmejni Maribor, našo lepo domovino Jugoslavijo. Z velikim veseljem vas bomo sprejeli, ogledali si boste naš lepi Maribor in našo lepo šolo. Zelo radi hodimo v šolo. Vse smo delavne in zavedne Jugoslovanke. Vsaka izmed nas se drži Slomškovih besed: "Kdor zavrže svoj materin jezik, je kakor zmeden pijanec, ki zlato v prah potepta." Pristréno nam pozdravljeni. — Učenke III. b. razr. I. dekl. mešč. šole A. M. Slomška v Mariboru.

Verlič Milica.

malo, morda prav nič ne slišite slovenske besede. Mnogo jih je med vami, ki so zapustili domovino in nimajo prilike, se naučiti lepega slov. jezika. Tisti pa, ki znate slovenski, ne zavržite jezika svojih pradedov, ne sramujte se ga, nasprotno, govorite ga kjerkoli morete.

Spominjajte se slovenskih domov svojih dedov, ki jih je sprejela zemlja. Tudi vas bo sprejela z veseljem, kadar se vrnete. Domovina vas kliče — pridite.

Gotovo vas bo zanimalo, kako je v Mariboru. — Maribor leži ob Dravi in vznožju Pohorja. Je ob meji. Nebotičnikov nimamo kakor v Ameriki, pač pa so lepe hiše z malimi vrtovi. Zrak nam čistijo lepi pohorski gozdovi. V mestu je par cerkvá, zelo lepa je bazilika Matere milosti. Na mestnem pokopališču je grob škofa Antona

Martina Slomšeka, velikega slovenskega učitelja. Po njem se imenuje naša šola in trg med škofijo in šolo.

Lepa je naša domovina, zato pridite, da vidite njene krasote. Z velikim veseljem vas bomo sprejeli. Ako nemorete ustreči naši želji v resnici, pohitite vsaj v mislih v domovino. Bog z vami.

Prav pristrčno vas pozdravljajo učenke III. b. razr. I. drž. dekl. mešč. šole v Mariboru.

Marija Slatinek

**

Maribor, 16. XII., 1937.

DRAGI BRATJE IN SESTRE

Z bridkostjo in bolestjo v srcu se spominjamo vas, ki ste zapustili domači kraj, zapustili streho očetovo in nam izginili tja daleč, daleč, kamor vas ne loseže več naše oko. — Me pa smo sklenile, da vam pišemo v tužno pisemce, ki naj priča o naši ljubezni do vas, izseljencev. Čeprav ste v tujini, daleč od naše ljube domovine, Vas ljubimo iz dna srca.

Gotovo je že marsikateri od vas pozabil kje je bila očetova rodna hiša, pozabil slovenski jezik, ki ga me tako ljubimo in spoštujemo. Zato vas prosimo in rotimo, da ga ne zanemarjate, temveč ga govorite, kjerkoli morete. Vstopite v razna slovenska društva. — Gotovo se boste razveselili tega pisma, ki je prišlo iz ljube domovine. V srcu se vam bo porodila nova misel: "Domovina, ti si naša mati."

Ako vam je mogoče, pridite vsaj enkrat v domovino in glejte tudi k nam v Maribor, kajti učenke, ki vam pišemo pismo, mariborčanke. Morda je tudi med vami kdo, ki je znan v Mariboru ali celo ma-

SLOVENSKA ŠOLA

Po sadu se pozna dobra stvar. Nihče ne more podcenjevati uspeha, ki ga je dosegla naša šola. Kolikor veselja je dala otrokom in koliko jih je naučila, koliko zadoščenja tudi staršem.

Letos se je spet začela in sicer s prav lepim številom. Tisti, ki ste nezaupni, le pridite pogledat in prav z veseljem boste zaupali svoje ljubljenske slovenski šoli za Paternalu.

Ob priliki pogreba Premzla Matije.

Pa še ta korak naprej je bil storjen, da se vrši tudi gospodinski tečaj. Kako se z majhnim stroškom dobro skuha in kako se v skromnem domu ohrani lepota, tega se dekleta pridno uče in prav hvaležne so, da se jim je za to ponudila prilika.

riborčan, ki si gotovo želi videti domači kraj. Z navdušenjem vas bomo sprejele in vam razkazovale naš lepi Maribor.

Prav pristrčno vas pozdravljajo učenke 3 b. razr., posebno pa Hilda Fiedler-jeva

LADIJSKE VOZNE LISTKE

ZA VSE PAROBRODNE DRUŽBE PRI NAS DOBITE

PO NAJNIŽJI CENI

KABINO

ZAGOTOVIMO VSAKEMU POTNIKU BREZPLAČNO

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA

469, San Martin 469

Bela krajina, Drašiči, 6. XII. 1937
GOSPOD JANEZ

Najprej lepe pozdrave od Drašičke vasi, potem pa oprostite, da vam nisem tako dolgo nič pisal in se zahvalil za "Duhovno življenje", katerega redno dobivam. Jako mi ugaja in hranim vse številke, tudi drugi ga radi berejo, samo gledé naročnine se bomo poglihali. Kje? V Drašičih pri dobri kapljici, kamor vas povabim, da pridete po kušat, da bomo katero uganili in izmenjali. Ker od vašega odhoda sta prešli že dve leti, in vas gotovo zanima, kako se kaj imamo v Metliki, posebno fantje. Družba fantov obstoji dobro in smo letos kupili na zastavo nov trak, ki je stal okrog 500 din, junija meseca smo imeli sprejem. 20 fantov. Prišli so g. Učak k sprejemu, kar vidite iz priložene slike. Načelnik sem zdaj jaz, in je naša družba močna, da so me v začetku novembra, ko sem bil na časnikarskem tečaju, v Ljubljani, (katerega priredi "Slovenec", sam škof vprašali, od kje sem. Ko sem povedal iz Metlike, so nas pohvalili: "Tam ste pa fejest fantje. Dobro se družite v Metliki."

Imamo tudi "Prosvetno društvo", lansko leto je bil načelnik J. Nemanič iz Želebeja, letos je odložil, in smo izvolili Urha Ivana. Tudi fantovski odsek imamo in smo letos 12. avgusta ob ljudskem taboru v Črnomlju odnesli zmago v štafeti: srebrn pokal, darilo ljubljanskega župana Adlešiča. To je bli dan veselja v Belokrajini, to smo dali duška veselju, ko smo prišli iz Črnomlja v Metliko, in na kolodvoru razvili orlovski prapor in korakali čez Metliko in vzklikali našim voditeljem, potem pa v dvarano: tam pa ob zadružni kapljici ugibali misli za drugo leto, ko bo tabor v Metliki, na kar vas že sedaj povabim. Tudi Draščani smo se razgibali in nastopili v Črnomelju kar devet telovadcev iz Drašič, zdaj smo

Ko parnik dospe v tujino

Glej, vidiš v obzorju
kjer dan se rdti?
Kaj plava po morju?
Kaj vidiš li ti?

Glej, dim se vzdiguje;
iz morja prihaja.

Glej, parnik tam pluje,
po morju, brez kraja.

In bliža se, bliža
že berem imé,
Se dviga, se niža
valovje vodé.

Visoko zatuli,
v hvalo, da je
čez širno to morje
dospel do zemlje.

Od kje pa prihaja
ta parnik mi zdaj?
"Iz rojstnega kraja,
Oj, mladi moj raj!"

CIRIL KREN

dobili na mesto učiteljice novega učitelja, ki je "naš" fejest fant.

Kako kaj vi živite v deželi južnega sonca? Dela imate dosti, kakor vidim iz časopisov. Tukaj živimo po navadi. Imamo letos jako slabo letino, gnilo vreme, sam dež celo leto, zdaj je začel tudi sneg. Meseca julija so umrli "čaca" Nemančev št. 3, od Barice in Markota; septembra bi bili obhajali 96 letnico. Ali niso se včakali. Letos po Veliki noči je jetika pokosila Martina Bajuk, Božakovo, Bognarjevega fanta v najlepši dobi. Ker je bil član Družbe, smo ga spremili v polnem številu k Trem faram. — Zdaj prejmite pozdrave od cele Družbe fantovske. Od vasi Drašičke in tudi družine Bajukove.

Jože Bajuk

FOTO SAVA

SAN MARTIN 608 (Križišče Tucumán)

Domov ne moreš. Vsaj verno sliko lahko pošlješ. Oglasi se pri nas!
Fotografije vsake velikosti. — Povečave. — Razvijanje. — Hitro
in točno. — Govori se po slovensko.

TIŠINSKA LEGENDA

Te je bila Tišina še dosta menša ves, ljudje so stanüvali v jako siromaških hišicaj i Mariji so se najraj pripočali, ne samo zato, ka je bila njuya farna patrona, liki tüdi čütili so, ka mora biti nekak, ki nas z materinskih rokov mora pelati k presvetomi Bogi, ka smo mi preveč grešni, ka bi sami vüpali pred njega...

Tisti čas so že par dni s strahom ugotavljali, da Mūra nevarno hitro narašča. Že je tü pa tam zaplrvkala prek

Nekaj poznanih avellanedskih obrazov.

strüge pa pod sebov skrila vekše falate travnikov. Nikaj jo nej moglo staviti: Lüdje so zobston bürali, vsikdar dale se je razlevala blatna mürska voda, vsikdar vekša je gračüvala, vsikdar hitrejša. Moški pa dečki so delali nasipe, ženske pa deca so pa sklepali roke pred Marijinov podobov v sirmaških hižicaj. Že so sveče prižgali, sirmaškejši pa olnate lampice. Ali plamen sveč pa lampic je bio čüdno nemiren, kak da bi čüto, da se bliža vekša nevarnost, kak

lüdje sploh mislijo... Naskori so vidili ljudje, da je zadnji čas, da zapüsti-jo svoje, četüdi siromaške hišice: Moški so poslali glas, da Mūra zdaj pa zdaj vdere v prvo hižico v vesnici. S skuznatimi očmi so ženske z decov odhajale iz malih hižic i s sprestrašenimi očmi gledali motno morje, ki se skrivnostno hitro povekšavalo i vsikdar dale razlevalo. — Kama naj idejo?

Vgrad vseh ne vzemejo, pa tam se niti ne bi prav počütili. Lüdje dobro znajo, da je cerkev najbolje varna: Či tam voda vdere, te je vse zgübleno, Zadosta prostorna cerkev se je napunila z ženskami pa z nevolnov decov, samo malo mesta je še ostalo za moške, ki so šteli do zadnjega s svojimi rokami vse včinili, ka je v človečoj moči. Gospod plebanuš, seri staret, ki so že večkrat preživeli velke mürske poplave, so klečali pred oltarom, pa naprej molili čislo. Srebrni glasi žensk pa dece so njim jokajoč odgovarjali: ki je za nas krvavi pot potio... Sveta Marija... prosi za nas grešnike... Moški so gospodi plebanoši k oltari pošilali glase, kak voda narašča. Tisti, ki so stali bliže oltara, so opazili, da je kmična senca zameglila gospodov ovači sveteo obraz... "ki je za nas teški križ noso..." Vsikdar bole nagosci so prihajale pošete, neštärni so niti nej več šli nazaj iz cerkve, liki so tüdi vzeli v trüdne roke čislo, pa z ovimi vred še bole pobožno molili...

Naednok so se pa odprle velke dveri, tisti blüzi dver so se za hip zgled-

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA GOSTILNA NA AVELLANEDI!
DOBRA JEDAČA — IZBORNA PIJAČA — VESELJA POLNA HIŠA
PRIDI IN PREPRIČAJ SE!

ŠTEFAN CELEC

MANUEL ESTEVEZ 499, Avellaneda

molji nazaj, pa s strahom opazili, da cela čupora moškov prihaja, voda pa tak šumi, kak da bi morje štelu vdreti v zidano cerkev. Zdaj so znali, da več nega človeče pomoči. — — Velke dveri so se zaprle za zadnjim moškom, ki je ves zmantrani vstopo... "ki je za nas na križ razpeti bio..." V še zapreto cerkev je voda vsikdar bole grozotno šumela... "ki si ga Devica od svetoga Dūha poprijela..." Ednoj ženski je gratalo slabo, vsi so znali, da je na tom, da naskori porodi — — Ženske so še bole goreče šepetale: ... ki si ga Devica pri obiskavanji Elizabete nosila... Nosečo so popadnoli porodni krči, velke dveri so začnole pokati pod pritiskom vodnoga navala. — — — Babica je vsa prestrašena priskočila, pokleknola poleg trpeče ženske, pa skričala: "Marija, zavolo nedužnoga deteta, prosi za nas... Čudno, velke dveri so nej več zaškrípale. Voda je nej več

tak močno šumela... Kak zavūpno so zdaj vsi z ednim glasom Marijo slavili: Ki si ga Devica rodila..." Kda je veselo čislo bilo dokončano, je moški ki je bio najbliže dveram, otržno nekoliko dveri, pa pogledno, nato pa z veselim glasom nekaj sosidi na vūho tiho šteo povedati — — —

Vsi so se pitajoč zglednoli, henjali moliti pa v *velkoj tišini* jasno začūli: "*Voda odteka!*"

Od toga je prej kraj dobo svoje ime. Či ne verjete, da bi Mūra gda tak silno narasla, odnosno, da je nekda še ober Tišine tekla, te ite tá, pa pogleni te tisto zemlo, pa te vidili, da je zvekšega sam kamen, takši, kak je tudi v Mūri najdete. — — Ali pa pitajte na Krajni kakšega staroga možaka ali žensko, pa do vam znali povedati, kak so na Kleklovom travniki negda najšli mlinski kamen, gda so zakopali ribnjek v "Lötkaj",

ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE

bodo vaši doma veseli le, ako jim pomagata z

DENARNO POŠILJKO

potom našega špeciālnega poslovanja z

ZRAČNO POŠTO brez doklad

in po najboljšem tečaju.

Nudimo Vam: **HITROST, GOTOVOST** in **EKONOMIJO**, ker ne računamo za to posebnih stroškov.

Na Vašo cenjeno razpolago Vam je Vaš stari prijatelj

SLOVENSKI ODDELEK

Banco Holandés Unido

PODRUŽNICA BUENOS AIRES

CENTRALA: Bmé. Mitre 234

FILIALKA: Corrientes 1900

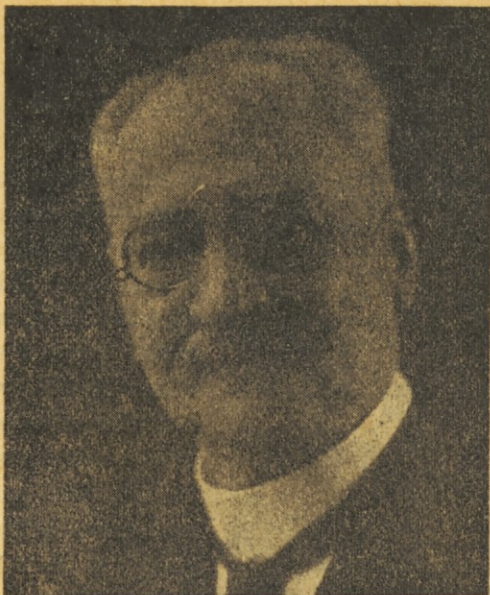
Franc Dalibor

ARGENTINSKI F I L M I

XXI. FILM

Spomini na
NIKOLŠ MIHANOVICA

(Nadaljevanje)

Crnogorčević, najznamenitejši sodelavec
Mihanovičev

Z Neptunio so prispeli sledeči rojaki: Cotic Mar garita, Opatič Viktorija, Trobec Andrej z ženo in 2 otrokoma, Kokorovec Marija, Belič Anton, Mislaj Antonija, Pipan Lojzka, Mavrič Marija, Lisjak Pavla, Kovačič Mirko, Bajc Margarita, Fur lan Bruno, Plešnar Ivan ka s 3 otroci, Škorja Ivan, Štokovič Ivan, Bandelj Albin, Peršič Marija, Božič Lojze, Godnič Angela, Brumat Zofija, Opatič Pepca, Trdoslavič Anton, Stopar Antin, Avijan Josip, Špillar Franc Kaluža Franc, Žigon Marija, Markuža Juže, Brundula Zofija, Rijavec Stanko, Marija Cunja s 3 otroci, Maurič Marija, Bratina R. ustina s 3 otroci in Toplikar Marija.

Novi patriarh srbske pravoslavne cerkve je postal črnogorški metropolit Gabrilo Dodjič. Patriarh Varnava je umrl prav ob asu velike nape tosti v Jugoslaviji radi pogodbe s Sveto Stolicco. O konkordatu se sedaj nič ne govori.

* * *

Pokojni Grga Šarič se mi zdi tako velezanimiv pojav v zgodovini argentinskega jugoslovanstva, da hočem rešiti njegov spomin pozabnosti. Bil je eden tistih značajev, ki se je z vso svojo nadarjenostjo in z vsemi sijajnimi dohodki čutil globoko nesrečnega. — Izvor nesreče pa mu je bila njegovo razrovano rodbinsko življenje. Da ne mislite, da mu je zakonska družica uhajala iz vrta zakonske zvestobe. Nič tega. Ali histerična je bila do skrajnosti, to je strašna živčna bolezen, ki se večkrat prenese na vso okolico. Bila je razdražljiva, razsipna do skrajne meje. Dasi so bili Šaričevi dohodki sijajni, je kot Zagrebčanka venomer sanjala o svojem divnem Zagrebu ter s svojim značajem vplivala na edino hčerko. Za prihranke je ostajalo bore malo, ker so po trikrat na teden večerjali v avstro-ogrskem klubu. Le-ta je imel takrat svoje prostore v ulici Bernardo Irigoyen na višini 500. Taka večerja v Klubu j epogoltnila najmanj 15 pesov, posebno ker so Šaričevi ljubili chilensko vino, ki je v Argentini precej drago. Premnogokrat so tudi mene povabili na večerjo v klub. Ko je Mihanović svoje podjetje prodal Angležem, ni bilo Šariču več ob stan ka v ladjedelnici. Zahvalil se je na službi ter koj nato nastopil službo kot glavni upravitelj estancije g. Mujice. Le ta je bil za časa predsedovanja Irigoyen-a poljedelski minister. V tem položaju je Šarič

NENAVADEN SVETLOBNI POJAV NA NEBU.

— Od 24. na 25. jan. t. l. je Europa doživela noč groze. Nad vso Europo je po osmi uri zvečer nebo nenadno zagorelo v čudni svetlobi in bilo je opazovati najraznovrstnejše svetlobne pojave. Ponekod je postalo svetlo kot o polnem dnevu, drugod je gorela na nebu čudna rdeča luč in so prepoznali nebo in so prezali nebo mavrični trakovi.

Iz vseh krajev Slovenije so dajali poročila o nenadnem pojavu, le Ljubljana je radi goste megle bila prikrajšana na tem veličastnem dogodku. Narod je v silnem razburjenju mislil, da nekje za goro divja strahoten požar, drugi so pa mislili celo na sodnji dan. Tuljenje tovarov je grozilo še povečalo. Ker dve uri je ta izreden pojav trajal in ki ni imel povsod enake oblike.

Ta pojav je zelo redek. Imenuje se 'severni sij', ki je običajna stvar v polarnih deželah. Po naših krajih je pa komaj na 50 let enkrat. Leta 1872 se je videlo nekaj sličnega. Ljudje so to vselej sprejemali kot napoved groznih dogodkov. Dejansko pa ima to svoj vzrok v soncu in v magnetičnosti ozračja.

Angleški zvezdoslovci napovedujejo kot posledico zelo mrzlo zimo in viharo in vroče poletje. Pravijo, da je ta doba slična oni iz leta 1760. Nekateri učenjaki napovedujejo ponavljanje tega pojava.

* * *

Umrli je Gahrijeljčič
Lojze iz Gorice v Campa ni 18. februarja. Star je bil 45 let. Zapušča ženo in 3 otroke. 11 let je služil tujini.

* * *

zaslužil dva tisoč pezov na mesec. So ljudje, ki so pravcati umetniki v tehniki, trgovini, gospodarstvu in na temelju takih sposobnosti služijo denarja kot pečka, ali glavne umetnosti, to je življenjske umetnosti, ne poznajo. In tako se je godilo Šariću. Ni ga zadovoljevalo — še manj pa njegove žene — da je služil 2000 pesičkov na mesec. Žena je vedno koprnela po divnem Zagrebu. In tako so se leta 1927. odpravili v stari kraj. Ali razočaranje in polom sta jim sledila za petami. Vajeni življenja v Buenos Airesu, ki si ga človek z 200 pesov mesečno lahko dovoli, so se morali v Zagrebu uskromniti na največjo mero, ker g. Šarić se je moral zadovoljiti s par tisoč dinarjev na mesec, kaj pa šele 2000 pesov, ki jih v Jugoslaviji zasluži komaj kraljevski minister! To je sodu izpodbilo dno. Pri gospej se je iz histeričnosti razvila popolna norost ter je končala svoje dni v blaznici, obupani gospod Šarić pa sije kmalu na to sam končal življenje!

G. Nikola Mihanović je dosegel 81 let. Bil je precej visoke postave — 180 cm — plečat, dobro rejen, vendar ne debel. Nosil je po francoskem načinu pristriženo brado, ki mu je dajala praveati učenjaški zgled. Imel je uprav gransenjorski nastop, a brez vsake one ošabnosti in prevzetnosti, ki sem jo večkrat opazoval pri tukajšnjih bogataših. Njegov ljudomil nastop si je osvojil srea vseh, ki so imeli priliko z njim občeavati. V prijetni družbi je bil polen mičnih anekdot. Nikdar razburljiv, nikdar ni nikogar užalil z besedami, tudi če si je z njim prišel navskriž, si je ohranil sebezprema-govanje. V svoji sodbi pa je bil kruto odkritosrčen ter ni poznal hlimbe, ki se je tolikokrat poslužuje velika gospoda.

Da je pa svoj visok socialni položaj uveljeval v polni meri, kdo bi mu to zameril. V ulici Junín v Palermu je imel svojo palačo, ki je bila praveati knežji dvorec, kar se veličastja ter udobnosti tiče. Tu je — ali komaj vsaki dve leti — prirejal soareje, ki so se jih vdeleževali diplomatje ter odličnjaki iz političnih in gospodarskih krogov.

V morskem kopališču Mar del Plata je imel krasno vilo za poletne mesece. Pri njem je bil več let za kuharja gosp. Franko, danes lastnik restavracije na ulici Reconquista. Ta Franko — ki o ranjkem gospo-

daru Nikoli ve povedati marsikojó mično zgodbico — je bil svojčas dvorni kuhar kralja Petra I. v Beogradu.

Vsako drugó leto se je Mihanovič odpravil na večmesečno potovanje v Evropo, kjer si je ogromno razširil svoje znanje z obiskom velikih mest, industrij, muzejev itd. Obiskal je seveda tudi Dunaj, kjer ga je cesar vselej prav milostno sprejel. Franc Jožef I. je bil uprav ponosen na svojega podložnika. Mihanovič je hranil pod steklom in okvirjem Franc Jožefovo lastnoročno pismo, kjer se cesar Mihanoviču zahvaljuje za gostoljubnost, ki so je od Mihanovičeve strani bili deležni cesarjevi "Deutschmeister"-ji z Dunaja.

Nekateri obrazi iz Slovenske Prosvete

Leta 1910, je namreč Argentina proslavljala stoletnico svoje neodvisnosti in k tej proslavi je tudi Avstrija poslala eno vojno ladjo z nadvojvodo Evgenom ter 60 godbenikov dunajskega regimenta "Deutschmeister", ki so tekom 6 tednov vsak dan koncertirali na razstavi v Palermo ter s svojimi dunajskimi polkami ter valčki vzbudili največje navdušenje Buenosairesčanov. Ves ta čas je skrbel gospod Mihanovič za telesni blagor godbenikov. Cesar Franc Jožef je g. Mihanoviču poklonil dedno plemstvo barona ter ga imenoval častnim generalnim konzulom Avstro-Ogrske. Mihanovič je pa poklonil avstro-ogrske, zunanjemu ministrstvu lično palačo v ulici Arenales v bližini kolo dvora Retiro. Menda je ta palača po vojni prišla zopet nazaj v last Mihanoviča.

Ko pa se je porodila Jugoslavija, se je je Mihanovič oklenil z vso dušo in telesom. Najlepši dokaz je podal s tem, da je jugoslovanski vladi za njeno poslanstvo poklonil palačo v buenosaireski ulici Chareas, kjer še danes ureduje. Na svojih zadnjih potovanjih je

IZREDNO SKRBNI SO ogrski katoličani v pripravi za 34. mednarodni Eucharistični kongres, ki bo konec maja 1938 v Budimpešti. Za udeležbo se pripravljajo tudi iz inozemstva v tolikem številu, da je pripravljalni odbor samo za ureditev stanovanj, za preskrbo s hrano in za druga gospodarska vprašanja najel posebej pisarniške prostore s 24 sobami. — Zelo privlačna točka na sporedu kongresa bo nočno česčenje in polnočnica, kakor tudi skupno obhajilo za moše v noi od 27. do 28. maja v mestnem parku in pripadajočem trgu. Pričakujejo 200.000 katoliških mož. — Ta nočna proslava bo javna veroizpoved obenem pa pravna pobožnost ni sijajen protest proti brezbožniškemu gibanju, ki ima svoje gnezdišče v razrvani Sovjetiji. — Med polnočnico bodo imeli možje, ki bodo razdeljeni v 100 oddelkov, prižgane sveče v rokah. Med svetim obhajilom bodo ostali vsi na svojih oddelkih, ker bo za obhajanje naprošenih 1000 duhovnikov. Vojaštvo — okrog 35.000 mož od prostakov do generalov — bo imelo skupno sveto obhajilo 27. maja zjutraj. Enako imajo tudi državni stražniki skupno evhar. pobožnost s sv. obhajilom. — Tudi iz Buenos Airesa odide na ta kongres več skupin. Ena obišče tudi Trst in Postojno.

* * *

Italijanski Almanah, zelo pomembna italijanska publikacija, priznava da je v Italiji 600 tisoč Slovencev in Hrvatov. To se je prvič zgodilo, da je kaj takega v Italiji zapisano.

* * *

Slovenci in Hrvatje pod Italijo, je knjiga, ki jo je napisal dr. Lavo Črnelj. Zbral je dragocene statistične podatke.

Jugoslovanska narodna centralna zveza med izseljenci na Westfalskem v Nemčiji je slavila 15 letnico obstoja. Večino tvorijo v njej Slovaci, katerih je tam čez 30.000.

* * *

Kranjska Slovenska Katoliška Jednota, pod porno društ. Slovendev v Sev. Ameriki je v pretekli. letu doseglo lep napredek. Njeni vneti propagatorji so nabrali 1053 novih članov.

* * *

V Kaliforniji obstoje tri tovarne ribjih konzerv, ki so last Jugoslov. Glavni inženir je g. J. Kuljiš iz Visa. Te tovarne so med najpomembnejšimi te vrste na Pacifiku.

* * *

Slov. krožek na Dunaju je praznoval deset letnico svojega bostoja. Proslava se je vršila v češkem domu.

* * *

Za popravo zagrebske stolnice, največje cerkve na Balkanu, je dovoli vlada 800.000 Din podpore.

* * *

Družba sv. Jeronima, ki je Hrvatoma to, kar je nam družba sv. Mohorja, je praznovala 70 letnico.

* * *

"MLADI KOROTAN", mladinski list na Koroškem, je bil zaplenjen že s prvo številko. Zakaj? Tega niso povedali.

Mihanović obiskal kralja na Bledu ali v Beogradu. Govorilo se je celo, da se je s kraljem pogajal da bi zgradil veliko polikliniko v Dubrovniku, ki bi naj bil zatočišče bolnikov za vso Dalmacijo. Kako da ni prišlo do realizacije teh načrtov, mi ni znano.

**

Kolikor sreče je imel g. Mihanović v poslovnem toliko nesreče v rodbinskem življenju. Poročen je bil z Argentinko, ki mu je poklonila pet otrok: tri sinove in dve hčeri. Pa jih je pokopal vse 3 sinove. Stoično kakor pravi grški modrijan, je prenašal vse te udarce. Poznal sem 2 sinova: Petra in Nikolaja. Pedro je bil predsednik avstro-ogrskega kluba, ko sem jaz prišel v Argentino. Hrust, kot da je ustvarjen za večnost. Pa ga je kmalu pokosilo. Specijaliteta tega avstro-ogrskega kluba je bila, da je bil njegov poslovni jezik španski. Naravno: člani smo bili iz vseh avstrijskih narodnosti. Slovani nismo dopustili, da bi bila prevladala nemščina, še manj pa madžarščina in tako je obveljala španščina. Enkrat na mesec se je Don Pedro vdeleževal klubovih sestankov. Kedar je prišel on v klub, noben člani ni smel plačati svojega zapitka, pa najsi je natak predložil Pedru račun za 50 ali 100 \$.

Nikola je poskrbel, da je bil njegov prvorojenec v Evropi deležen najobširnejše izobrazbe. Milina ga je bilo poslušati, kedar je govoril hrvatski, dasi argentinske matere sin. Mihanović ga je bil namreč več let dal šolati v Zagrebu.

Sin Nikolasito je pa prav tragične smrti umrl. Nkega večera se je peljal s parnikom v Montevideo, sedel na ograjo na krovu, izgubil ravnotežje, štrbunknil v vodo ter utonil. Soproga je umrla pred sinom Nikolo in danes živita smo še 2 hčerki, poročeni z Argentinci.

LETOVIŠČE—RECREO "EUROPA"

v prekrasni legi v Tigre na kanalu Carapachay!

Skoro da bi tega ne verjeli, pa je le res, da je ... slovensko. Vodijo ga sami naši rojaki iz Šempasa. Postregli bodo ne le z dobro mizo, temveč tudi z domačo besedo.

VSAK DAN OB 4. URI POPOLDNE ODIDE IZ POSTAJE TIGRE LANCH
—COLECTIVA, KI TE PELJE ZA PESO TJA IN NAZAJ—
NA RAZPOLAGO VSA UDOBNOST IN RAZVEDRILO, KI GA NUDI
V IZOBILJU TO SLOVENSKO LETOVIŠČE

ZGODA O ŠIMNU SIROTNIKU

(Nadaljevanje)

"Kakor smrt sediš tam in čepiš!" ga je pokaral prisojniški.

"Stresi ga, če je živ; saj še ne bevske!" je svetoval osojniški.

In res ga je stresel prisojniški tako krepko za ramo, da je Šimen omahnil. Nič ni rekel, ker mu je bil jezik pretežak; le nasmehnil se je in je posvaril biriča z veselimi očmi; oči so rekle:

"To kamenje je moje, zapisano mi je, ne stresaj me na mojem kamenju!"

Birič pa ga je osorno pogledal in mu je ukazal:

"Če misliš umreti, kakor vse kaže, preloži smrt, dokler se pravica ne razodene, Če si čakal do mraka, boš počakal še do noči. Kajti zapomni si, da zdaj nisi ne tukaj in ne tam in da tvoja duša nima pravice, pobegniti iz tega kraja brez dovoljenja in povelja! Postava je postava, ustanovljena od Boga, ti pa si človek, iz ženske rojen!"

Ko je slišal Šimen take modre besede, je molčal in je povsile glavo.

Birič prisojniški pa ni maral, da bi le sosed njegov razodeval modrost; razodel jo je tudi sam in je rekel:

"Nikar se tako ne drži, kakor bi užival krivico! Zaradi tebe in zaradi tvoje pravice se je danes ta dan pol sveta zamajalo! Če je grešnik še tako nedolžen, bodi vesel, da se poti pravica ob njegovem grehu, ki ga ni!"

Take modrosti je poslušal Šimen in je molčal; pa si je mislil:

"Obešenjak roma pod vislice, pa zaokrene oči proti nebu in moli: Zahvaljen bodi, o Bog, da se je na ubogem mojem telesu razodela tvoja pravica! Da bi zdajle ne stale tam te visoke vislice, da bi pod njimi

Abas Hilmi, stric egipt. kralja, je tako vzljubil naše kraje in ljudi, ko se je lani mudil v Hrv. Primorju na letovanju, da si je poklical za kapitana svoje jahte kapitana J. Kosoviča, ki je ponudbo sprejel.

PREKMURSKA NOVOVICEW Nova turniška cerkev

je še brez orgelj. Ni čudno, ker so dobri farani doprinesli velikanske žrtve za novo cerkev. Sedaj so pa namerili, da hočejo oskrbeti nove orglje in se obračajo za pomoč svojem v tujini. Zelo lepo bo, če se tudi tukaj kaj zbere za njihove orgle. Prispevke izročite kar izselj. duhovniku gosp. Hladniku. Iz Sev. Amerike so že dobili nekaj dolarjev.

V nekaterih krajih Prekmurja se je zelo razširila sšlinavka in je tudi mnogo govedi poginilo. Za boj proti njej so do bili 45.000 javne podpore. 5000 Din je dal g. minister dr. Korošec.

V Cankovi je tudi ustanovljena kmečka zveza. Šteje že 200 članov.

V Murski Soboti je bilo ustanovljeno "Društvo mlatilničarjev."

Matj misijonarja na Kitajskem, g. Kereca pri sv. Sebeščanu, je praznovala osemdesetletnico rojstva.

ČE ŽELIŠ DOBRO KAPLJICO,

ČE TI DIŠI OKUSNA KLOBASICA

ČE SI KAJ ZAVEDEN SLOVENSKI ROJAK

KADAR TE ZANESE POT NA AVELLANEDO, OGLASI SE V

'Slovenskem baru' — 'Restaurant Internacional'

pri KARLU TERPLANU

CHACABUCO 500 — AVELLANEDA F.C.S

V ŠENT VIDU PRI VIPAV je smrt kar na trdo pograbila. Eden za drugim sta v dveh dneh zapustila to solzno dolino najstarejši slovenski duhovniki Matej Rebolj in Edvard Žvanut, znameniti Gave iz Lozice. — Matej Rebolj je umrl 16. januarja, star skoro 98 let. — Kakor ob biserni maši v decembru l. 1929, je vipavsko, zlasti šentvidsko ljudstvo pokazalo tudi zdaj svoje izredno veliko spoštovanje in ljuбезen do blagega pokojnega. Umrlemu so peli ne le šentvidski zvonovi, ampak tudi po vseh bližnjih gornje vipavskih župnijah. Na mrtvaškem odru je ležal v župnišču, v pevski dvorani, kamor so ga hodili kropiti. Slovesen pogreb s pogrebno mašo in cerkvenim govorom je bil 18. januarja ob desetih. — Pokojnik je deloval kot vnet dušni pastir 53 let v Istri med tamošnjimi Slovenci in Hrvati. Kot kaplan v Sovinjsku, Lovranu, kjer mu je bil župnik poznejši tržaški škof Šterk.

Edvard Žvanut je doživel 17. jan., za smrt lepo pripravljen s sv. sakramenti. Žvanut je bil razumen kmetovalec. — Svojčas je imel tudi gostilno in lov. Žvanutov dom v Lozicah je že nad 200 let star. Ko je šel promet še čez Lozice po stari cesti, je bila Gavecova hiša in gostilna slavno znana. V njih hiši so se pri sedaj ohranjeni mizi sedeli in bili gostje: Napoleon, cesar Franc Jožef, vojskovođa Radecki. Pokojni Edvard Žvanut je bil izobražen in jako družaben **lovek**, navdušen **pevec** basist in spreten pevo vodja. Vodil je loziški moški zbor, učil po potrebi tudi šentviške fante; nastopal z njimi pri raznih prireditvah, pogrebihtd. Tudi v cerkvi. —

ne stal ta pobožni rabelj, kaj bi bilo s tvojo pravico, o Gospod? — Najpoprej je bila beseda in so bile bukve, nato šele je bil človek in je bila živa kri. Kar je pisano, velja, kar je govoreno, je prazna sapa. Blagoslovljen sok je tinta sodnikova, a ničvredna dežnica je solza in je kri. Najpoprej je imel človek ime in je imel številko, nato šele želodec in pamet. Kdo bi se pre-rekal?"

Tako so se na stara leta in ob pozni uri čudežno razmikale Šimnove misli. Njegovo srce je bilo čisto od nekdanj in se je slavno ubranilo mnogočim izkušnjam; ni se bila zalezla vanj setev dvoma in prešernosti, pa vendar se je izkazala žetev, ko bi nobeden svetnik ne razbistril, kako in kdaj.

Kakor se je bližala noč, tako so prihajali občani, da bi slišali pravico in njen evangelij. Na obeh straneh kolovoza so plegli v travo; tudi vina, kruha in svinjine so prinesli seboj. Pili so in jedli, kričali in kvantali dokler se ni do dobrega znočilo.

Šimen je vzdignil glavo, povohal je v zrak, ker mu je bilo zadišalo nadvse prijetno. Ali sladki vonj ga je omamil, zazibalo in zatemnilo se mu je pred očmi in je omahnil z vsem životom na kamenje.

"Lačen sem!" je rekel; nato pa ni izpregovoril več, le ustna so se prijazno nasmehnile.

V.

Zvonilo je angeljsko češčenje, ko sta se vračala župana iz mesta. Podila sta, da sta se konja pnila. Ko sta se peljala v mesto, je bil prisojniški spredaj in prijetno mu je bilo pri sreči, kadar je pomislil, da osojniški razbojnik požira prah za njim. Ko pa sta se vračala, je prvi napregel osojniški in še nalašč neusmiljeno švrkal, zato da bi napravil razbojniku prisojniškemu vrhano skledo prašne večerje. "Le kolni", si je mislil, "tudi jaz sem klel!" Obadva pa sta gonila kakor dvoje pijanih furmanov.

"Čakaj" je kričal prisojniški zadaj.

"Goni," je odgovarjal osojniški spredaj, smejal se je hudobno in je švrkal na vso moč.

Župana pa se nista vozila sama, temveč pravica, kakor je bila razodeta, ne pred krčmo, ne pred domom; gonila sta naravnost do meje. Ljudstvo pa je slišalo peket kopit, videlo je prašni oblak, ki se je jaderno bližal, in je vzklikalo:

"Razodela se je pravica!"

"Pravica je izkazana"! je vzkliknil osojniški ves zasopljn in je skočil z voza.

"Ni še izkazana!" je odgovoril prisojniški in je ustavil.

"Naj razložita po vrsti"! so rekli občani.

Nato je izpregovoril osojniški:

"Razodelo se je, da je še pravica na svetu! Ta razbojnik prisojniški se je zvijsal in pretvarjal, lagal je in vrtovičil, ampak postava ga je spoznala že po obrazu in je slekla do golega njegovo hinavščino. Še pol ure ni minilo, pa je razglasila: Nadloga je njegova, Bog z njo in z njim".

Strašno se je ob takih besedah razsrdil prisojniški župan.

"Tisti iblajtar, ki stoji na oni strani in ki pravi, da je osojniški župan, se ne boji greha ter laže Bogu in njegovi pravici v obraz! Nič ni razodeto, ne izkazano in ne osojeno, dokler ne izpregovori vrhovna pravica, ki sem jo poklical na pomagaj!"

Kakor je rekel prisojniški, tako je bilo: pravica se je pomišljala. Z levim ušesom je poslušala na osojniško stran, z desnim na prisojniško, pa ni pokimala ne na desno in ne na levo. Človeška pravica je namreč taka, da rada premišljuje. Ne sme se prerekati grešnik, če se mu dozdeva, da je zaradi pravice in njenih besed v črno tinto utopljen, na rjasto pero nasajen; hvali naj Boga, da je pravica na svetu in da se zmeni zanj. nehvaležnega razbojnika.

Šimen je poslušal kakor v sanjah besede župnika; ni se mu hotelo, da bi odprl trudne oči; tako se je bil privadil trdemu kamenju, da ni čutil bolečine, tudi glad se je bil za silo vdal, le žeja ga je žgala v ustih. Poslušal je besede o pravici in je premišljeval v svojem srečju:

"Skorajda bi se lotil siromaka napuh, če pogleda in prevdari, koliko besed, pisanja, časa in truda zapravlja pravica z njim! Blagi ljudje, ki so zdaj prerekajo preko meje, so opustili vsako nujno opravilo zaradi mene in zaradi pravice. Stojé so použili kosilo, večerje si ne privošči, njih hiše in bajte so tatovom odprte. In ta dva župana se potita od zgodnjega jutra, da bi dognala pravico! Vozila sta se v mesto, tam sta romala od postave do postave, od gosposke do go-

Posebno z veseljem je vodil svoje pevce na Nannosnos k svetemu Hieronimu, kjer je vsako leto cerkveni shod na binkoštni ponedeljek. — Upal je in izjavil, da bo poskrbel še za pozdravno petje pri morebitni železni maši svetnika Mateja Rebolja prihodnje leto.

V Bosni v vasi Omarški pri Prijedoru, je bila oni dan pravcata bitka med tamošnjimi kmeti. Vdarili so se tri sto proti sto zaradi nekega spora za 300 din, med dvema vaščanoma. Pretep je bil nekaj strašnega.

4. febr. je odpotovala v domovino generalna mati šolskih sester, č. Terezija Hanželič, ki je obiskala tukajšnje hiše šolskih sestra. Znano je da so šolske sestre majmočnejši slovenski ženski red, ki deluje doma in tudi v obeh Amerikah. Za slovensko samobitnost so delovale že v času borbe z germanizmom. One so vodile slovenske ciril-metodijške šole na najbolj izpostavljenih točkah. — Tako pri šent Jakobu v Trstu.

Umrila je v Jallietu v 69 letu starosti šolska sestra Ferdinand Stalzer. Njen oče je bil reben v Semiču v Beli Krajini. Imenovana je bila učiteljica in duhona mati slovenske mladine v Jollietu skozi 40 let, rojena je bila v Ameriki, v Chicagu.

BELOKRAJNCI tožijo, da so njihove ceste zane-marjene. Najbrže bo to res. Kot zvemo, je bil v Bužinji vasi zgrajen betonski most. Dokončana je tudi cesta iz Semiča na postao in popravljen iz Črnomelja do Kanižarice.

BOJANJA VAS pri Metliki je tudi dočakala ustanovitev prosvetnega društva. Ima že nekaj knjižnice in je na Antono nedeljo priredilo predstavo v soseskini hiši.

* * *

Na Vinci v Beli krajini je nastal ogenj na Perudini pri Flajniku Francu. Ogenj se je razširil še na sosedo Medoša in še k obema Flajnikoma, Jožetu in Petru... Leseno je pogorelo vse do tal. Rešili so komaj kaj več, kot to kar so na sebi imeli.

* * *

Francoska vlada je darovala ljublj. vsučilišču knjig v vrednosti 100.000 frankov. Knjige si je univerza sama izbrala. — Lepo zbirko knjig je daroval naši univerzi tudi "Slovanski ustav" v Pragi, ki mu načeluje naš rojak prof. dr. Murko.

Komunističen list prenehal. — Z decembrsko številko lansk. 1. je prenesel neki komunistični mesečnik, ki je v hrvatskem in slovenskem jeziku izhajal v Belgiji, imel pa je svoje podružnice tudi v Franciji in po drugih državah. V državo so ga pošiljali večinoma v zaprtih ovojnicah "Svetovnega odbora za borbo proti tuberkulozi", ki ima svoj sedež v Parizu. List je natančno poučeval člane komunističnih organizacij, kako se morajo vrniti v vse "nefašistične" in demokratske organizacije, ne da bi se sami združevali v kake sekte in si tako zaprli vpliv na širši svet. Obenem pa je skrival svoje namene pod borbo za pravico političnih kaznjencev, za omiljenje vojnih grozot, itd., in seveda silno ščuvajoče pisal o razmerah v Jugoslaviji.

so v potu obraza končili besedo nad besedo. Sirotnik Šimen, kako si zaslužil toliko skrbi in kedaj boš povrnil toliko dobrot?"

Ko je Šimen tako premišljeval o svoji nevrednosti, sta se župana prerekala nadalje in bi se bila morda prerekala do polnoči, da se ni oglasil osojniški birič. Štresel je Šimna za ramo, Šimen pa se ni ganil, še zastokal ni.

"Ali se je potuhnil, ali pa je mrtev!"

Prisojniški birič ga je stresel za drugo ramo, pa tudi nič ni opravil.

"Zini, če si živ!"

Pristopila sta župana, obadva sta se močno prestrašila. Osojniški je pokleknil in se je sklonil nad Šimna, zato da bi videl, če nadloga diha ali ne.

"Saj diha, saj mu žila bije!" je vzkliknil ves srdit. "Potuhnil se je, nič dobrega nima v mislih!"

"Popihal bi jo, še preden se izkaže pravica," je uganil prisojniški. "Biriča, verno pazita, vajinim rokam je izročen!"

"Da je lačen, je dejal."

Tedaj sta se župana spogledala in nista vedela, kaj bi; ker pravica je zato na svetu, da sodi človeka, ne pa da bi pitala in napajala. Zato sta se župana najpoprej razjezila nad Šimnom, ki je pravico vpraševal za kruh, namesto za besedo.

"Nalašč, iz same čiste hudobije bi nam delal sitnosti! Zdaj, ko je pravica na poti in se bo slavno razodela, bi nam zavožljal, kar je že napol razvozlan! Kaj nimaš ne vesti, ne poštenja?"

Šimen je narahlo odprl eno oko, da bi videl, čemu toliko jeze in odkod; tudi izpregovoriti je nameraval, jezik pa je odpovedal in ludi ustna se niso genila.

(Nadaljuje prihodnjič).

Ocena "Slovenske krajine", publikacija ki smo jo objavili lani za obletnico Avellanedske službe božje, se dosti laskavo izraža. Najdemo je v "Novinah" 2. januarja t. l.

Da je kritika našla kaj pomot, je seveda po vsem naravno. Vidi se pa, da je omenjevalec razumel namen publikacije. Daleč smo pač, in zato ni bilo

mogoče iskati veščakov v vprašanju. Hvala Poggu, da že imamo nekaj literature, ki o tem daje na razpolabo gradivo. — Zelo lepo se pa naše uredništvo priporoča mladi generaciji prekmurskih izobražencev, da bi kaj sodelovali v naši reviji.

* * *

LISTNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Zvemo, da je naš list v novi obliki bil lepo sprejet. Prosim, da z uvidevnostjo spregledate nekatere napake, ki so se urinile, kar je pač neizogibno pri taki izpremembi.

Opozorim na tiskovno pomoč pri slikah. Rajko Nahtigal nima dveh obrazov kakor bi sledilo iz tiskane besede... Je samo tisti, ki je s častiljevo brado na prvi strani. Oni na tretji strani je pa Gojmir Krek.

Dopisniku C. K. iz Dock Suda častitam za dobro voljo. Seveda bo treba premagati še nekatere ovire, da se jezik otresl teškoč. Zaenkrat objavljamo prvo pesmico.

Lepo prosim vse, ki list dobivate, da pokažete svojo dobro voljo in poravnate naročnino. Za tukaj je 2 \$, za Jugoslavijo in Italijo 3\$ (jug. Din 40)

Posebno priporočim, da naročite svojcem v Italiji. Kar prigrasite mi.

Iz Cinco Saltos je gospa Mila de Bruger poslala zabojček krasnih hrušk. Prav lepa hvala.

Tončić, V. Constitución, Gergolet Vignaud; Prejel pismo v redu. Hvala lepa!

Naročniki od zunaj, pošljite naročnino kar v priporočnem pismu.

Tistim, ki ste bliže, je najbolje poravnati ob priliki službe božje. Mi ne moremo vseh osebno obiskati.

Naročnikom v Jugoslaviji bomo poslali pozneje čeke za Zadr. G. banko.

Naslov uredništva in uprave je:

**"La Vida Espiritual" Condarco 545,
Capital**

Nuncij msgr. Pellegrinetti med goriškimi Slovenci

Po izbruhu italijansko-avstrijske vojne leta 1915 so bile številne briske vasi izpraznjene od civilnega prebivalstva. Mnogi števerjanci in Cerovci so bili nastanjeni v mestu Lucca v Toskani. Med temi tako zvanimi begunci so bili skoraj samo starčki, ženske in otroci, ki niso poznali ne sveta ne jezika ter si sploh niso vedeli pomagati. Za te osamele reveže se je v Lucci začel zanimati duhovnik, sedanji nuncij, takratni profesor Pellegrinetti, tamošnji domačin. Ker pa ni znal nič slovenski, je bilo njegovo delo zelo otežkočeno, vendar ga to ni oplašilo. Med begunci je bila tudi mladenka Lojzka Klanjšček sedaj soproga zadnjega slovenskega župana v Števerjanu-Cerovem g. Prinčiča. Ta je znala italijansko in to si je izbral prof. Pellegrinetti za učiteljico slovenščine. In šlo je! Ko je g. Profesor po precejšnjem naporu dobil še par slovenskih knjig, med temi tudi slovnico, je znanje slovenščine hitro napredovalo. In je prihajal skromni in dobri g. Pellegrinetti med zapuščene Brice in jim bil duhovni oče ter jim je tudi gmotno pomagal: bil je v vseh pogledih njihov skrbnik in dobrotnik.

Brici so mu bili hvaležni in so ga vedno prosili, da jih mora obiskati, ko se bodo vrnili v svoje sončne domove. Obljubil jim je in besedo tudi pošteno držal, ko jih je sedaj obiskal in po skoraj dvajsetih letih zbral okoli sebe. Z nasmeškom je pripovedoval števerjanskemu župniku g. C. Sedeju, kako so ga njegovi varovanci nazivali "gospod nunc" — "Vidite, in res sem postal nuncij!"

Ekscelenca Pellegrinetti je vsa leta dopisoval s svojimi dragimi Brici. Ko je bil Sv. Oče Pij XI. nuncij v Varšavi, je bil Pellegrinetti pri njem kot avditor in je večkrat pisal iz Varšave v Brda.

Prevzvišeni nadškof se je pogovarjal z ljudmi v lepi hrvaščini in so se vsi prav dobro razumeli. Seveda je mo-

ral na iskrene prošnje vseh obljubiti, da bo še prišel. Ko se je visoki gost odpeljal, so se premnogim svetile solze v očeh. Saj ga res ne morejo in ne smejo pozabiti, ko se je vendar zavzel zanje v težki, črni uri.

BLIŽAJO SE VELIKONOČNI PRAZNIKI

SPOMNITE SE SVOJCEV V EVROPI TER JIM OMOGOČITE, DA
PREŽIVE VELIKO NOČ V SREČI IN ZADOVOLJSTVU!

ZA NAVADNA, AVIONSKA IN BRZOJAVNA

DENARNA NAKAZILA

v katerikoli kraj Jugoslavije ali Italije, obrnite se na naš zavod, kjer Vam
bomo točno in vljudno postregli, kakor vedno.

Jugoslovanski oddelek

Banco GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

AVENIDA L. N. ALEM 150 — BUENOS AIRES — 25 DE MAYO 149—59

Naše uradne ure: od 8 1/2 do 7 zvečer. — Ob sobotah do 12 1/2.

SIGURNOST!

BRZINA!

USLUŽNOST!

POVERJENJE

KULTURNA KRONIKA

MINISTER Dr. IZ. CANKAR —
je zadnje dni v januarju šel proti ju-
gu republike in obiskal rojake v ne-
katerih mestih. Posebno lepo so ga
sprejeli v Comodoro Rivadavia. Slo-
vencev je le malo našel. Večinoma so
rojaki iz Dalmacije. Naša kolonija i-
ma doli celó lasten dom.

5. februarja se je vršila večerja, ki
so jo priredila gospodu ministru Can-
karju mnogoštevíla naša društva. —
Zbralo se je mnogo odličnih gostov in
se je ob tej priliki pokazalo, kako ve-
lika je simpatija, ki jo uživa med na-
šimi rojaki gosp. minister.

13. februarja je šel na obisk k ro-

jakom v Tandil, kjer je tudi naših
ljudi zelo veliko. Zbralo se je kakih
300 Jugoslovancev k sprejemu.

Obiskal je g. minister tudi Córdoba.

Vrši se na Paternalu gospodinjski
tečaj ki ga vodijo šolske sestre. Vde-
ležuje se ga 8 deklet.

Izšel je nov jugoslovanski tednik
"Naša Sloga", katerega je občinstvo
sprejelo z velikim zanimanjem.

Društva so živela v času piknikov
in trgatav in je bilo tovrstnih prire-
ditev na izbiro.

Hrvaški Domobran je skupno s
Poljski nacionalisti ustanovil lastno ti-
skarno, kjer se sedaj njihov list tiska.

Društvo "Cankar" na Saavedri slavi
ta mesec obletnico obstoja.